

Ecologisch onderzoek

Gaaspercamping te Amsterdam

Versie 11 december 2015

Samenvatting

Op de Gaaspercamping is het voornemen tot de uitbreiding van een sanitair gebouw bekend. Daarnaast wordt op een grasveld op de camping een driedaags evenement georganiseerd. Om de ontwikkelingen te kunnen realiseren wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderzocht is of er een effect op beschermde natuurwaarden is te verwachten als gevolg van de ontwikkelingen.

Uit het onderzoek is gebleken dat er in potentie verblijfplaatsen van vleermuizen in het huidige toiletgebouw aanwezig zijn. Voor een juiste beoordeling van de effecten en een eventueel noodzakelijk ontheffing is nader onderzoek noodzakelijk. Voor dat onderzoek is het vleermuisprotocol van toepassing, dat betekend twee onderzoeken in het voorjaar en twee in de nazomer.

In verband met de potentieel aanwezige rugstreeppad (winterverblijf) en aanwezige broedvogels is een goede planning nodig om effecten te voorkomen. In het noodzakelijke aanvullend onderzoek kan hier uitgebreid op worden ingegaan.

Er worden geen effecten verwacht van het evenement op beschermde soorten of op het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland.

Een effect op de natura 2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland wordt, door de aard en de omvang van de geplande ontwikkelingen, niet verwacht.

Inhoud

- 2 — Aanleiding
- 3 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 4 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 6 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 8 — Conclusie en advies
- 8 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever Gemeente Amsterdam
Projectnummer 15.200
Datum 11 december 2015
Auteur P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd N. Hemmers
Status concept

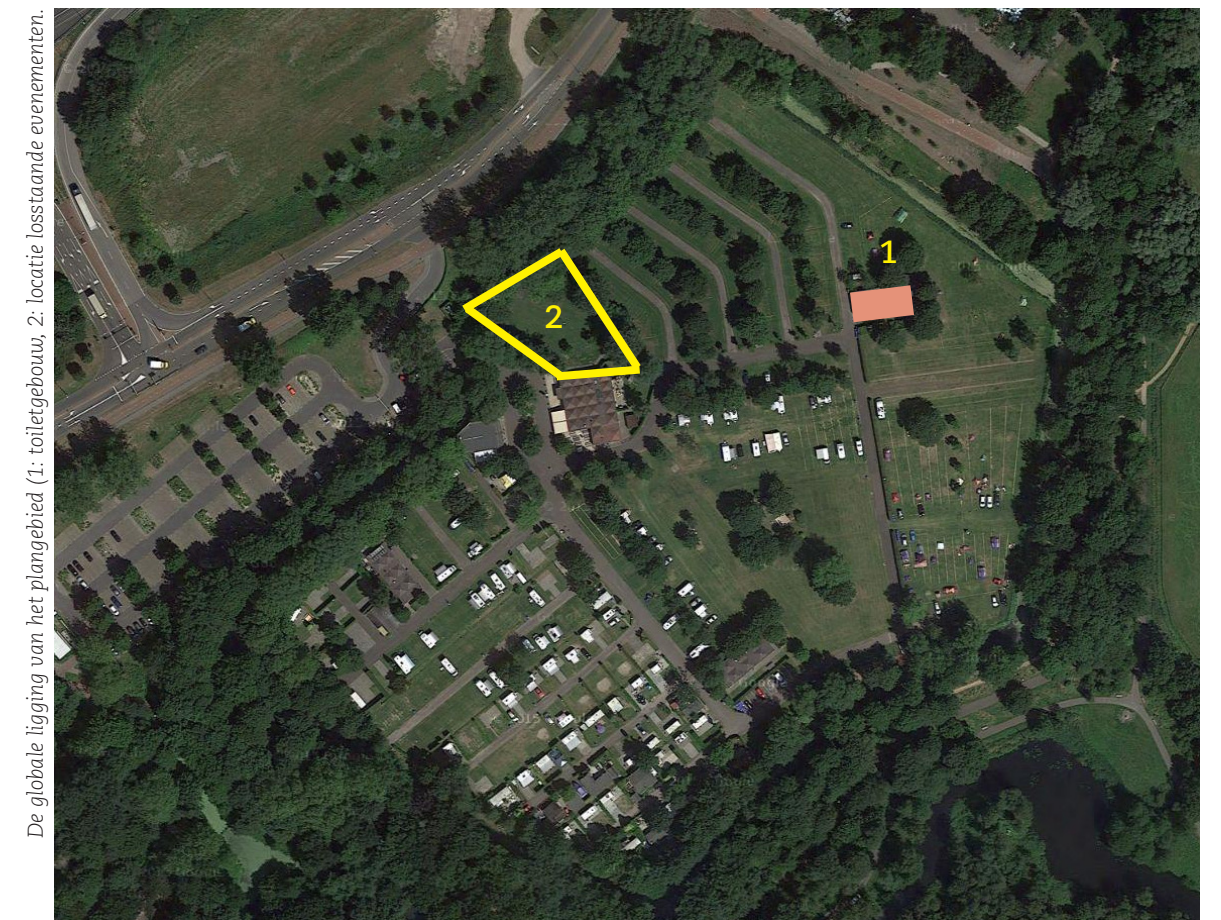
Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
Tel 06 - 27564247
E-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

H 01

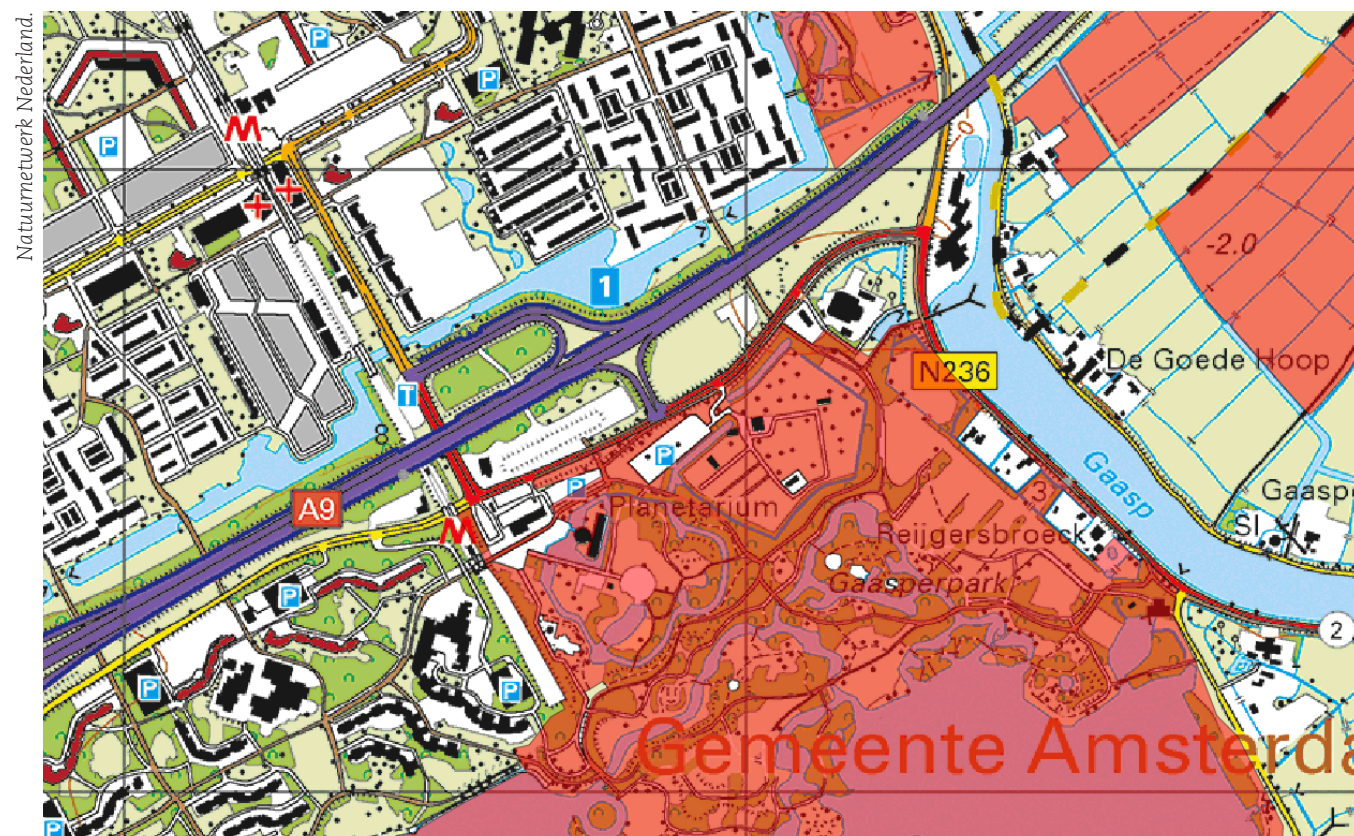
Aanleiding

Voor de planlocatie aan de Loosdrechtdreef 7 te Amsterdam, worden ruimtelijke plannen ontwikkeld. Het voornemen is de uitbreiding van een sanitair gebouw op de Gaaspercamping. Daarnaast wordt op een grasveld op de camping een driedaags evenement georganiseerd. Om de ontwikkelingen te kunnen realiseren wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora en Faunawet, terwijl eveneens de effecten op beschermde natuurgebieden worden beoordeeld.

Voor het ecologisch onderzoek wordt door een ecoloog beoordeeld of er kans is op de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Gezocht wordt naar sporen van beschermde soorten. Het ecologisch onderzoek is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek. Op basis van een ecologisch onderzoek kan worden beoordeeld of een ontheffing van de Flora en Faunawet, of een vergunning van de natuurbeschermingswet (waarschijnlijk) noodzakelijk is. Echter voor het aanvragen van een ontheffing c.q. vergunning, is een meer uitgebreid en nauwkeurig onderzoek noodzakelijk. Om een goed oordeel te kunnen geven, is op donderdag 9 december 2015 een bezoek gebracht aan de planlocatie.

De globale ligging van het plangebied (1: toiletgebouw, 2: locatie losstaande evenementen).

De planlocatie ligt direct naast het Gaasperpark in Amsterdam Zuid-Oost en is onderdeel van de hoofd groenstructuur. Direct ten noorden van de planlocatie liggen gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op 3,2 kilometer ten noorden van de planlocatie, ligt natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer.

De planlocatie is in gebruik als stadscamping, met de daarbij behorende voorzieningen. Er is onvoldoende toiletruimte aanwezig op de camping. Om die reden wordt een toiletgebouw uitgebreid - deze uitbreiding is getoetst op ecologische effecten.

Het voornemen is om in juni een evenement op de camping te organiseren. Gedacht wordt aan een Silent Disco, een loungetent met muziek, ochtendgymnastiek en eventueel een nachtelijke theatervoorstelling. Tijdens het evenement worden maximaal 3000 bezoekers verwacht. Bij het evenement is geen geluidsoverlast door harde muziek. Het geluidniveau tijdens het evenement is maximaal 85 dB(A) – 100 dB(C). Er is evenmin een uitbundige lichtshow tijdens het evenement. Het evenement wordt maximaal gedurende drie dagen georganiseerd.

Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer

Op vrij grote afstand ligt het Natura 2000 gebied Markermeer en IJmeer. Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer zijn kranwierbegroeiingen ontstaan. Momenteel bevat het zuidelijk deel van de Gouwzee de grootste oppervlakte aan kranwiervegetatie met sterkranswier in ons land. Het Markermeer en IJmeer is een belangrijk broedgebied voor watervogels. De betekenis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is eveneens zeer groot.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Gaasperpark, inclusief de Gaaspercamping, is aangewezen als behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Amsterdam

Voor Amsterdam is eveneens een hoofdstructuur groenstructuur bepaald. Het plangebied ligt binnen deze structuur en is onderdeel van de Gaasperpark. Ten noorden van het plangebied - in de berm van de rijksweg - liggen gebieden die onderdeel zijn van de ecologische hoofdstructuur van de gemeente. Ter hoogte van de rijksweg is een fauna-passage voorzien, deze is nog niet functioneel. Van deze gebieden gaat geen beschermende werking uit, maar met het ontwikkelen van beleid wordt hiermee rekening gehouden.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Om te kunnen beoordelen of er eventueel effecten zijn te verwachten op beschermde soorten is het gebied bezocht door een ecooloog. Tijdens het veldbezoek van 9 december 2015 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende dieren en planten in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bronnenonderzoek

Voor verschillende diergroepen en voor planten zijn regionale atlassen geraadpleegd.

Uit de zoogdieratlas, onderzoek t.b.v Open Air en digitale bronnen blijkt dat de gewone dwergvleermuis in de omgeving bekend is. Krijgsveld (2014) schrijft over de vleermuizen: "Tijdens het avondbezoek op 9 juni, daags na het evenement, is gestart bij de kraamkolonie in Leksmoondhof. De verblijfplaats was nog door de kolonie in gebruik en de dieren toonden een normaal uitvliegpatroon. Bij het Leerdamhof werd veel activiteit waargenomen rondom de verblijfplaatsen, maar activiteit was hier moeilijker te controleren door de al wat gevorderde zonsondergang in combinatie met de vroege schemering vanwege bewolking. Aansluitend is gelet op het foerageergedrag in de wijk en later in het Gaasperpark. Langs alle flats en in de groenstroken tussen de flats zijn jagende gewone dwergvleermuizen (>200 individuen), een enkele ruige dwergvleermuis en in de zuidwesthoek een rosse vleermuis gehoord. In het Gaasperpark werden her en der gewone en ruige dwergvleermuizen gehoord. Vermoedelijk foerageren de vleermuizen na het uitvliegen eerst in de buurt van hun schuilplaats, dus rond de flats, en zoeken ze later de oeverzone van de Gaasperplas op." De kraamkolonie - geschat wordt > 200 dieren - bevindt zich dus buiten de camping. Uit onderzoek van derden is geen verblijfplaats op de camping te herleiden. Naast de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) worden voor de omgeving ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) gemeld.

In de broedvogelatlas en de natuuratlas van Amsterdam wordt de huismus als soort met een jaarrond beschermd nest gemeld. Daarnaast worden verschillende andere vogels gemeld die tijdens de broedtijd beschermd zijn. Er zijn geen meldingen voor de Gaaspercamping. Uit de vissenatlas en de natuuratlas Amsterdam blijkt dat in de omgeving de rivierdonderpad (*Cottus gobio*) en de kleine modderkruiper (*Cobitis taenia taenia*) aanwezig is. Het is onduidelijk of deze vissen in de sloten rondom de camping voorkomen. De rugstreeppad (*Bufo calamita*) wordt gemeld in de atlas voor de herpetofauna. In de bronnen voor planten staat een vermelding van de rietorchis (*Dactylorhiza majalis* subsp. *praeterrmissa*). Deze orchidee is bekend uit het Gaasperpark en staat niet op de camping.

Opgemerkt wordt dat de regionale atlassen een verspreiding geven op basis van een kilometergrid. De waarnemingen zijn daarom indicatief voor aanwezigheid en niet louter op basis van de kaarten te herleiden tot een (kleine) locatie.

Planten

De camping heeft veel grasvelden waar de tenten en caravans worden opgesteld. Bij de ingang is een grasveld aanwezig waarom bomen staan. Op dit grasveld wordt het evenement georganiseerd. Naast het toiletgebouw staan bomen die gekapt moeten worden om de uitbreiding te realiseren. Binnen de gebieden zijn geen beschermde planten aangetroffen of te verwachten.

Zoogdieren

In het toiletgebouw zijn verschillende openingen aanwezig waarachter een verblijfplaats voor kleine groepen vleermuizen kunnen zitten. In de omgeving van kraamkolonies, zoals aan de Leksmondhof, zijn vaak kleine groepen met mannen aanwezig. Niet uitgesloten is dat het toiletgebouw hiervoor wordt benut. In de bomen bij het toiletgebouw en langs het evenementenveldje zijn geen geschikte holten voor vleermuizen aangetroffen.

Vogels

Voor beschermde vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest, als de huismus en gierzwaluw, zijn geen geschikte nestplaatsen aangetroffen binnen de grenzen van de planlocatie. In de bomen naast het toiletgebouw en naast het evenemententerrein zijn broedende vogels niet uit te sluiten. In de broedperiode, welke loopt van 15 maart tot en met 15 augustus, zijn alle vogels en hun nesten beschermd.

Vissen

In de verspreidingsatlas van Amsterdam staat de kleine modderkruiper en rivierdonderpad aangegeven voor het gebied. Het zou goed kunnen dat de kleine modderkruiper voor komt in de watergang die loopt langs het gebied. Aangezien er geen veranderingen zijn gepland aan de watergang kan een effect worden uitgesloten.

Herpetofauna

Binnen de grenzen van de planlocatie en in de directe omgeving is geen watergang aanwezig die geschikt is voor amfibieën. Uit de directe omgeving is de rugstreeppad bekend. Het kan niet worden uitgesloten dat deze soort op de camping overwinterd. Vooral tijdens het bouwrijp maken moet rekening worden gehouden met deze soort. De ringslang (*Natrix natrix*) is bekend van de overzijde van de Gaasp. Dat maakt dat er een kleine kans is op het aantreffen van ringslangen in het Gaasperpark. Er zijn geen meldingen bekend van de directe omgeving.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is een externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Flora en Faunawet

In het huidige toiletgebouw zijn openingen aanwezig die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, waarbij de gewone dwergvleermuis het meest waarschijnlijk is. De verblijfplaatsen kunnen gebruikt worden als zomerverblijf voor kleine groepjes mannen of als paarlocatie voor vleermuizen. Voor de vleermuizen is een aanvullend en afdoend onderzoek noodzakelijk.

Bij de planning van de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van broedvogels en mogelijk met overwinterende rugstreeppadden. Bij een juiste planning is geen nader onderzoek noodzakelijk.

Evenement

Tijdens het evenement worden geen versterkte muziek geproduceerd of een uitbundige lichtshow georganiseerd. Het geluidniveau tijdens het evenement is maximaal 85 dB(A) – 100 dB(C). Tijdens het evenement worden maximaal 3000 bezoekers verwacht. Het evenement wordt maximaal gedurende drie dagen georganiseerd. Verder is een effect mogelijk op de locatie van het evenement - met name de aanwezigheid van mensen en verlichting.

Uit onderzoek (Krijgsveld 2012, 2014, Van der Linden 2011 Evenementen Velsen, Van der Linden 2010 evenementen Amsterdamse bos) is gebleken, dat er nagenoeg geen verstoring optreedt door de aanwezigheid van mensen tijdens een evenement. Gezien het veel grotere bezoekersaantal aldaar lijkt een effect door aanwezige mensen bij open air met grote zekerheid afwezig.

Verlichting kan een effect veroorzaken voor jagende vleermuizen of broedvogels. Van belang is dat er geen directe verlichting van de bomen met broedende vogels wordt veroorzaakt. Onder die conditie zal er weinig tot geen effect ontstaan op broedende vogels langs het evenemententerrein. Hooguit zal een of twee algemeen voorkomende vogels tijdelijk worden verstoord. Opgemerkt wordt dat vooral de schemering van belang is voor voedselzoekende dieren en dat de meeste vogels 's avonds en 's nachts niet actief zijn. Alleen als er een uil of een nachtegaal broed langs het terrein is een hogere verstoringgraad te verwachten. De kans op deze soorten op die locatie is echter uiterst klein.

Jagende vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) zullen eerder profiteren door de aantrekking van insecten dan dat er een negatief effect ontstaat. Voor de rosse vleermuis is beperkte verlichting geen enkel probleem omdat deze soort hoog boven de bomen of boven open gebied jaagt. Deze bevindingen worden ondersteund door het onderzoek van Krijgsveld e.a. en eigen onderzoek te Velsen en in het Amsterdamse Bos. Uit het onderzoek in het Amsterdamse Bos en te Velsen volgde dat er geen effect was te constateren op vleermuizen en een zeer beperkt effect op vogels. Voor beide onderzoeken was, net als bij Krijgsveld, versterkte muziek een onderdeel van het evenement.

Uit bovenstaande volgt dat er geen significant effect is te verwachten van het evenement op voorwaarde dat de bomen met broedvogels niet worden verlicht.

Natuurbeschermingswet

Beschermde Natura 2000 gebieden liggen op vrij grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt binnen gebieden die zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland. De uitbreiding van het toiletgebouw heeft met zekerheid geen effect op het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland. Het evenement veroorzaakt geen geluid- of lichthinder. Het evenement beslaat maximaal drie dagen per jaar. Het evenement veroorzaakt geen effect op de doelstellingen van het Natuurnetwerk Nederland.

Hoofdgroenstructuur Amsterdam

De planlocatie maakt deel uit van de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam. Gelet op de omvang van het voornemen kan een effect op de groenstructuur van Amsterdam worden uitgesloten. De vastgestelde hoofdgroenstructuur en de hoofdstedelijke ecologische infrastructuur is beleidsbepalend, maar vormt geen wettelijk toetsingskader.

H 05

Conclusie en advies

Voor de planlocatie aan de Loosdrechtdreef 7 te Amsterdam worden ruimtelijke plannen ontwikkeld. Het voornemen is de uitbreiding van een sanitair gebouw op de Gaaspercamping. Daarnaast wordt op een grasveld op de camping een driedaags evenement georganiseerd. Om de ontwikkelingen te kunnen realiseren wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden. Onderzocht is of er een effect op beschermde natuurwaarden is te verwachten als gevolg van de ontwikkelingen.

Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 9 december 2015 het terrein bezocht en beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Flora en Faunawet

Uit het onderzoek is gebleken dat er in potentie verblijfplaatsen van vleermuizen in het huidige toiletgebouw aanwezig zijn. Voor een juiste beoordeling van de effecten en een eventueel noodzakelijk ontheffing is nader onderzoek noodzakelijk. Voor dat onderzoek is het vleermuisprotocol van toepassing, dat betekend twee onderzoeken in het voorjaar en twee in de nazomer.

In verband met de potentieel aanwezige rugstreeppad (winterverblijf) en aanwezige broedvogels is een goede planning nodig om effecten te voorkomen. In het noodzakelijke aanvullend onderzoek kan hier uitgebreid op worden ingegaan.

Er worden geen effecten verwacht van het evenement op beschermde soorten of op het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland.

Natuurbeschermingswet en ruimtelijke verordening

Een effect op de natura 2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland wordt, door de aard en de omvang van de geplande ontwikkelingen, niet verwacht.

Conclusie

Er is een afdoend onderzoek nodig omdat voor vleermuizen. Er is mogelijk een ontheffing van de Flora en Faunawet nodig. Terzijnertijd kan ook een verklaring van geen bedenkingen worden gevraagd.

Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet nodig en er is geen afwijking van de ruimtelijke verordening Noord-Holland nodig.

H 06

Bronnen

- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Triton Natuur
- Herder, J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. RAVON – Landschap Noord-Holland
- Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogeboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012. RAVON – Landschap Noord-Holland
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem
- Krijgsveld, K.L., D. Emond & D. Beuker (2014) Ecologische effecten van Amsterdam Open Air 2014. Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet inclusief broedvogel- en vleermuisinventarisatie. Bureau Waardenburg.
- Krijgsveld, K.L., R.J. Jonkvorst & F. van der Vliet (2012) Effecten van dancefestival Amsterdam Open Air op broedvogels. Bureau Waardenburg.
- Linden, P.J.H. van der (2011) Ecologische voorwaarden evenementen Velsen. Els & Linde, Ingen
- Linden. P.J.H. van der (2010) Ecologisch onderzoek evenementen Amsterdamse Bos. Els & Linde, Ingen.
- Meschede, A. & K.G. Heller (2000) Ökologie und Schütz von Fledermäusen in Wäldern. Unter besonderer Berücksichtigung wandernder Arten. Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz, heft 66.
- Meschede, A., K.G. Heller & P. Boye (2002) Ökologie, Wanderungen und Genetik von Fledermäusen in Wäldern - Untersuchungen als Grundlage für den Fledermausschutz. Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz, heft 71.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- Timmermans, G. (2009) Gedragscode Flora- en faunawet. Gedragscode voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Gemeente Amsterdam.

waarneming.nl

noord-holland.nl

dro.amsterdam.nl